

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHELSEA 3878

Entered as Second Class Matter, September 21, 1933, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: CHELSEA 3878

NO. 298. — ŠTEV. 298.

NEW YORK, SATURDAY, DECEMBER 20, 1930. — SOBOTA, 20. DECEMBRA 1930

VOLUME XXXVIII. — LETNIK XXXVIII

STALIN JE NEOMEJEN VLADAR RUSKIH SOVJETOV

Z Odstopom Rykova se je iznebil Stalin zadnjega nasprotnika v vladi

Aleksej Rykov, ki je dolgo časa načeloval svetu ljudskih komisarjev, je moral vložiti resignacijo. — Njegovim naslednikom je bil imenovan Molotov. — Rykov je bil zelo aktiven v desnem krilu komunistične stranke.

MOSKA, Sovjetska Unija, 19. decembra. — Aleksej J. Rykov, dolgoletni predsednik sveta zveznih ljudskih komisarjev, je danes resigniral. Centralni izvršilni odbor je resignacijo sprejel.

Njegovim naslednikom je bil imenovan Vjačeslav Mihajlovič Molotov, eden izmed treh tajnikov komunistične stranke ter član političnega biroja in predsedstva centralnega izvršilnega odbora.

Ze dolgo časa se je domnevalo, da se bodo završile v upravi sovjetske vlade važne izpremembe.

Clani levega krila komunistične stranke so Rykova, ki je bil član desnice, odločno kritizirali. Njegova služba je bila podobna službi ministrskega predsednika po drugih deželah. Casopisi in govorniki so ga večkrat pozivali, naj odstopi.

Edini mož, ki je razen njega zavzemal to mesto, je bil Lenin. Po njegovi smrti je postal Rykov njegov naslednik.

Spomladi je nastopil Rykov z Mihaelom Tomskim in A. Uglanovom pred zveznim kongresom komunistične stranke ter priznal svoje politične grehe. Vsi trije so obljubili, da bodo v bodočnosti brezpogojno podpirali strankino politiko.

Uglanov je bil odstavljen kot delavski komisar. Tomski pa kot voditelj sovjetskih obrtnih zadrug.

Z odstopom Rykova se je utrdilo stališče Josepha Stalina, generalnega tajnika komunistične stranke.

Lahko se reče, da je postal sedaj Stalin neomejen vladar sovjetske Rusije. Rykov in Trocki sta bila njegova največja nasprotnika.

STRAŠEN VIHAR V SEV. AFRIKI

Povzročena škoda znaša nad trideset milijonov frankov. — Ves Alžir brez pitne vode, ker se je porušil nasip.

ALŽIR, Francija, 19. decembra. Francoski potniški parnik El Golea, ki ima na krovu 200 potnikov, je prestal najhujši vihar, kar jih je bilo v Sredozemskem morju v petindesetih letih.

Sem so skoro neprestano prihajali klici na pomoč z ladji, ki so se nahajale v nevarnosti. Iz tukajšnjega pristanišča ni mogla odpluti nobena ladja.

Strašni nalivi in cikloni so zelo opustošili severni del Alžira.

Povzročeno škodo cenijo na trideset milijonov frankov.

Nalivi so se pojavili po sedem mesecev trajajoči suhi. Suhe struge so se kmalu napolnile z vodo, ki je prestopila bregove. Dosti živine je utrlo in dosti vinogradov je bilo uničenih. Nasip pri velikem rezervuarju se je porušil, vsled česar je zmanjkalo pitne vode.

ZMAGA FINSKIH SUHAČEV

HELSINGFORS, Finska, 19. dec. Poskus, da bi se modificiralo finsko prohibicijsko postavo, se je izjalovil. V poslanski zbornici je bila poražena predloga, ki določa, naj se zviša alkoholni vsebino piva na dva in četrt odstotka. Za predlogo je glasovalo 86. proti nji pa 99 poslancev.

MESEC BO TRČIL OB ZEMLJO

LONDON, Anglija, 19. decembra. Slavni matematik in zvezdoslovec Sir James Jeans pravi, da bo nekoč mesec treščil ob našo zemljo ter se razbil ob njo. — Ali se bo pa zemlja razbila ob njem — tega še ne ve glavni matematik in zvezdogled. Naj bo tako ali tako, nam se ni treba ničesar bati, kajti usodepolno trenenje se bo završilo šele po par tisoč letih. Tedaj pa ne bo niti nas niti učenjaka Jeansa, ki bi se ponosno potrkali na prsi rekoč: — No, ali vam nisem povedal?

KRALJ FAUD JE ZOPET OČE

KAIRO, Egipt, 18. decembra. — Egiptanska kraljica, soproga kralja Fuada, je porodila sinoči hčerko. Mati je stara šestindeset let, kralj pa dvainšestdeset. Ž njo ima že enega sina in tri hčere.

ŽENSKO SODIŠČE V RUSIJI

Ena izmed novosti ki so jih uvedli boljševiki, so ženska sodišča. Skoro vsi domači spori se rešujejo pred sodišči, katerim načeljujejo ženske.

ODPOR PROTI OMEJITVI PRISELJEVANJA

Državni, delavski ter vojni department so proti predlogi, naj bi se popolnoma prepovedalo vsako priseljevanje.

WASHINGTON, D. C., 19. dec. — Državni tajnik Stimson, delavski tajnik Doak in general Parker, ki nadomešča vojnega tajnika Herleya, so govorili danes pred senatnim priseljenjskim komitejem proti predlogom, katere sta vložila senator Reed iz Pennsylvanije ter kongresnik Johnson.

Oba sta se zavzela za popolno prepoved vsakega priseljevanja, z izjemo sorodnikov ameriških državljanov.

Stimson in Doak sta izjavila soglasno, da bi taka postava razveljavila princip glede kvot. Zastopnika vlade sta izjavila, naj kongres raje pristrži kvoto za 90 odstotkov, dokler ne izgine sedaj prevladujoča nezaposelnost.

Tajnik Stimson je izjavil nadalje, da namerava že dosežanja kvotna postava izločiti priseljevanje iz tujnih ter iztočnih držav Evrope na korist priseljencev iz severne Evrope. Take postave so nepravilne ter bi jih morali zavreči.

SLABA RAZSVETLJAVA V EDISONOVEM MESTU

WEST ORANGE, N. J., 19. dec. — V tem mestu, kjer prebiva iznajditelj je električne svetilke, Thomas Alva Edison, je po zadržanju predsednika trgovske zbornice, Trencsa A. Mulveya tako slaba razsvetljena, da je res sramota. Mulvey pravi, da je ponosni po nekaterih krajih tako temno da si človek skoro na ulico ne upa.

ZMAGA PRUSKE VLADE

Nacionalisti so predlagali, naj se izreče nezaupnico pruskemu ministru, ker je dovolilo v Prusiji predvajanje zranega filma "Vse mirno na zapadni fronti". Po zadržanju nacionalistov, je film žaljiv za Nemčijo. Predlog je bil poražen z 224 glasovi proti 183 glasovom.

POLOŽAJ V DANVILLE, VA.

Eksmisijiska povelja bodo uveljavljena koncem božičnih praznikov, narkar se bodo morali štrajkarji preseliti.

DANVILLE, Va., 19. decembra. — Najmanj 47 družin stavkarjev stoji pred nevarnostjo, da bodo morali preživeti zimo v šotorih, potem ko bodo dostavljena embisijska povelja od strani Dan River naprav.

Dosedaj so stanovali v kompanijskih hišah, a sedaj so jim sklenili odvzeti tudi to zavetišče, ker stavkajo proti neznošnim delavskim razmeram.

Zaenkrat je izjavil mestni sodnik Griggs, da bo čakal vsaj do božičnih praznikov, predno bo skušal uveljaviti eksmisijiska povelja.

Ob Novem letu pa se bodo znašle delavske, stavkarske družine prav gotovo na cesti.

V soglasju z duhom, ki prevladuje med stavkarji, pa ni opaziti med njimi nobene bojzani.

Številni stavkarji so že izjavili, da jih bodo morale oblasti dobesedno vreči na ceste. Nikdo se ne bo prostovoljno odrekel pravici do stanovanja.

Moč in pogum stavkarjev sta nemumna.

— Mi imamo dovolj hrane, smo oblečeni ter imamo za enkrat vsake še streho. Vodili bomo stavko toliko časa, dokler se ne bo zdelo kompaniji ali predsedniku dovolj, da zadosti našim ponižnim zahtevam. Zahtevamo le, da prizna našo pravico do organizacije ter izboljšanje mezd, kot so primerne našemu delu.

ANGLÉŠKEGA PRINCA VABLJO V AMERIKO

WASHINGTON, D. C., 19. dec. — Ameriška Legija je povabila angleškega prestolonaslednika, naj se udeleži letne konvencije, ki se bo vršila prihodnjega oktobra v Detroit Mich.

Vabilo je bilo poslano preko ameriškega poslanika v Londonu, G. Dawesa.

NAJNOVEJŠA SUHAŠKA ORGANIZACIJA

Glavni namen bo kooperativno delo. — Načrti za desetmilijonsko reklamno kampanjo za prohibicijo so izgotovljeni.

"Plemeniti eksperiment" je bil obarjen z novo borilko. Zastopniki Antisalonke lige ter Womens Christian Temperance Union in New Jersey so ustanovili na zborovanju v cerkvi sv. Lukea v Newarku novo organizacijo, ki bo vodila z drugimi sličnimi organizacijami "kooperativen boj".

Rev. James Shields, superintendent Antisalonke lige v New Jersey, je ustanovitelj nove skupine, ki bo posegla vmes tam, kjer sta dosedaj obe drugi skupini dosegli le malo ali pa ničesar.

Za enkrat so izvolili nominacijski komitej sedmih oseb, ki bodo izbrale po enega zastopnika iz 21 okrajev države, ki bodo tvorili managersko oblast.

V daljšem govoru je povdarjal Rev. Shields, da sta obe drugi veliki organizaciji dosedaj dobro delovali, da pa je postala potrebna ustanovitev nove organizacije, da se vodi naprej vzgojno kampanjo.

Glavna nevarnost preti od znotraj, ker so številni prepričani, da se ne more zgoditi prohibicija nikakoli večja nesreča.

Nova organizacija bo ponesla kampanjo za prohibicijo v šole, cerkve ter privatna stanovanja.

CHICAGO, Ill., 19. decembra. — Charles Jones predsednik ameriške business men ustanove je objavil danes, da bo izvedena vzgojna prohibicijska kampanja v 2668 dnevnih, v 8000 tednikih in številnih magacinih.

V splošnem se bo izdalo za kampanjo nekako deset milijonov dolarjev.

Dvajset listov po vseh velikih mestih bo dobilo prve oglase, obsegajoče cele strani.

V reklamnih člankih bodo razpravljali le o gospodarskih vplivih prohibicije.

BOULDER CANYON DAM BO VISOK 727 ČEVLJEV

WASHINGTON, D. C., 18. dec. — Boulder Canyon nasip bo največji, kar jih je v Združenih državah. Visok bo 727 čevljev ter bo veljal stodevet milijonov dolarjev.

To je najvišja vsota, kar jih je dosedaj dovolila zvezna vlada za slično delo.

TRDOVRATNI KOMUNISTI

SOFIJA, Bolgarsko, 19. dec. — Pred tukajšnjim sodiščem bi se moralo zagovarjati sedemnajst komunistov, ki so se pa tako oblastno obnašali, da je morala poseči žandarmerija vmes. Žandarji so dva ranili z bajoneti, tretji jih je pa dobil s puškinim kopitom po glavi. Navzlic temu "svarilju" pa niso hoteli ostali odgovarjati na stavljena vprašanja.

STEEGOVO MINISTRSTVO SE NE BO VZDRŽALO

PAREZ, Francija, 19. decembra. Novi franc. kabinet, ki ga je stvoril Theodore Steeg, se je danes prvič pojavil pred poslansko zbornico. Stavljen je bil predlog, če naj se izreče novemu ministru zaupnico ali ne. Zaupnica je bila izrečena le s peto večino sedmih glasov.

NOVI NEMIRI NA ŠPANSKEM

Pogosto pride do spopadov med četami ter stavkarji. — Dežela še zdavnaj ni mirna.

MADRID, Španka, 19. dec. — Oddelek španskih legionarjev je stopil večeraj zvečer v službo v Alicante okraju, kjer je bilo pri obnovljenju nemirov pri Elda ranjenih več mož civilne straže.

O motenju miru poročajo tudi iz provinc.

Tovorni avtomobil civilne straže je dospel v Elda, kjer je bil razrušen del tračnic. Dohod legionarjev se je zakasnil za več ur.

V Alicante, kjer vzdržujejo red velike množice vojaštva, so vpirili poskus, da zopet prično obratovati poulično železnico. Skupine stavkarjev so preobrnila dva voza.

Pri spopadu z vojaštvom sta bila ranjena dva stavkarja. Dosti aretacij je bilo izvršenih.

Ministrstvo za notranje zadeve je objavilo, da so stavkarji napadli civilno stražo v Torre Lavega, v provinci Santader in da je bil en stavkar ubit.

V Barceloni vladajo zopet normalne razmere.

Republikanski voditelj Zamorra, katerega drže tukaj v ječi izza izbruha nemirov v ponedeljek, je izjavil nekemu časniškemu poročevalcu, da prevzame polno odgovornost vsaškega gibanja.

Dosti oseb je obiskalo Zamorro v jetnišnici, kjer se nahaja tudi republikanec Miguel Mauja.

RAJE V SMRT KAKOR PA ZBLAZNETI

Motiv samomora nadarjenega osemnajstletnega fanta. — Tragedija se je završila v Hempsteadu.

Z lovsko puško se je ustrelil v kopalni sobi očetove hiše osemnajstletni Robert Zipp na Baldwin Road v Hempstead, L. I.

V poslovnem pismu na svojega očeta ter mater glede motiva za dejanje, je rekel:

— Bal sem se izgubiti pamet. Že več mesecev nisem mogel spati.

— Moji živci odpovedujejo službo. Vrlo mi je žal, da vama moram pokvariti božične proznike in moja želja je, da jih praznujeta kot ponavadi.

— Prav nič ne dam zato, kje me pokopljete.

Mladi Robert je bil eden petih otrok družine.

SPIJONAŽNA AFERA PRED SOBOM

SOFIJA, Bolgarsko, 19. dec. — V Sobranju se je pričela razprava o spijonski aferi. Najprvo je govoril poslanec Filamiev, predsednik parlamentarne skupine Demokratičnega zgovora. Navedel je potek afere ter poudarjal protislovja med uradnim komitejem, izjavo šefa generalnega štaba in poročili listov, zlasti "Zvona". Govornik je dejal, da bi moral minister vojske razpršiti neresnične govorice s točnimi podatki in afero zaključiti s strogo preiskavo ali pa z ostrim kaznovanjem onih, ki so afero pretiravali.

Nato so govorili socialistični poslanec Ignatjev, ostali interpellirali in minister vojske Bakardžijev.

Neglede kje živite, v Kanadi ali Združenih Državah

je pripravno in koristno za Vas, ako se poslužujete naše banke za obrestonosno nalaganje in pošiljanje denarja v staro domovino.

Naša nakazila se izplačujejo na sadnjih poštah naslovljenec točno v polnih zneskih, kakor so izkazani na pri nas izdanih potrdilih. Naslovljenec prejme toraj denar doma, brez zamude časa, brez nadaljnjih potov in stroškov.

Posebne vrednosti so tudi povratnice, ki so opremljene s podpisom naslovljenec in žigom zadnjih pošt, katere dostavljamo pošiljateljem v dokaz pravilnega izplačila.

Enake povratnice so zelo potrebne za posameznike v slučaju neresne pri delu radi kompenzacije, kakor mnogokrat v ramih slučajih tudi na sodnih in stari domovini.

Nastopni seznam vam pokaže, koliko dolarjev nazaj je začelo potreba poslati za označeni znesek dinarjev ali lit.

V Jugoslavijo		V Italijo	
Din 500	\$ 9.40	Lit 100	\$ 5.75
" 1000	" 18.60	" 200	" 11.30
" 2000	" 37.00	" 300	" 16.80
" 2500	" 46.25	" 500	" 27.40
" 5000	" 91.50	" 1000	" 54.25
" 10,000	" 181.80		

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH

Pristojbina znaša 60 centov za vsako posamezno nakazilo, ki ne presega zneska \$30.—, za \$35.— 70 centov, za \$40.— 80 centov, za \$45.— 90 centov, za \$50.— \$1.—, za \$100.— \$2.—, za \$200.— \$4.—, za \$300.— \$6.—.

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih, litrah ali dolarjih, dovoljujemo še boljše pogoje. Pri velikih nakazilih pripravljamo, da se poprež s nam pisemnim potom sporazumete glede načina nakazila.

Najna nakazila izvršujemo po Cable Letter za pristojbino 75 centov

SAKSER STATE BANK
200 CORTLANDT STREET NEW YORK, N. Y.
Telephone Barclay 0386 — 0381

ADVERTISE
"GLAS NARODA"

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)
Frank Sakser, President L. Benedik, Treas.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

For a whole year list to Ameriko \$7.00
in Kanado \$6.00
For a half year \$3.50
For a quarter year \$1.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisements on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izven tistih nedelj in praznikov.

Dopis brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovolji posiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivalične naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: Chelsea 3378

KAKO DOLGO ŠE?

— Za božjo voljo, storimo vendar nekaj za nezaposlene in stradajoče!

Tako je vzkliknil senator Borah v senatu, ko so obšla na mrtvi točki pogajanja glede vsot, katere je zahteval predsednik Hoover za javne gradnje.

Pogajanja so na mrtvi točki, po mestih je pa milijone brezposelnih, ki čakajo dela in zaslužka, da bi se nasitili oziroma zadostili največjim življijskim potrebam.

Kdo je kriv tega zavlacavanja? Krivda leži tako v Kongresu kot v Beli Hiši, glavna krivda je pa v nesrečni politiki.

Predsednik zahteva, naj dobi njegov kabinet na razpolago vsote, katere je določil.

Kongres pa hoče imeti pri tem svoje prste, kajti z nešteti milijoni se lahko v političnem oziru marsikaj doseže.

Predsednik ima prav, ko pravi, da zamorejo člani njegovega kabineta, to je načelniki različnih vladnih departmentov, najbolje presoditi, s katerimi deli bi bilo treba najprej začeti, da bi bilo v dobrobiti splošnosti.

Ti uradniki zamorejo potrebna dela tudi najhitreje spraviti v tek, kajti sila je velika in pomoč je potrebna.

Ako bi bilo kongresu prepuščeno, da bi razdajal denar, bi se zadeva najbrž zelo zavlekla. Nadalje bi najbrž javni denar služil za patronažo. Nezaposleni bi prišli šele v drugi vrsti vpoštev, kajti kongresniki bi skušali denar tako naložiti, da bi jim prinašal politične koristi.

"Praktični" politik skuša izrabiti vsako dobro priliko zase oziroma za svojo stranko.

Zanimivo pri tem je pa to, da nihče natančno ne ve, koliko je nezaposlenih in da nihče ne pozna podrobnosti tega obupanega položaja.

Načrti predsednika in vsote, ki jih zahteva, temelje na proračunih in izjavah posebnega odbora, katerega je sam imenoval v to svrhu. Ta odbor pa ni podal dosegljive nikakega oficijelnega poročila, ampak je le ustmeno priporočil predsedniku nekatere stvari.

Kongres se pa opira na poročila iz raznih državah, ki pa seveda ne prihajajo iz oficijelnih virov.

V senatu dromijo, da bi zadostovale vsote, ki jih zahteva predsednik.

Predsednik je naprimer določil za pomoč farmerjem trideset milijonov dolarjev, dočim je senat zvišal to vsoto na šestdeset milijonov.

Predsednik dolži kongres, da uganja politično igro na stroške človeške revščine.

Zvišanje omenjene vsote se je pa završilo na predlog poljedelskega departmenta ter na pobudo republikanskih senatorjev, torej članov njegove lastne stranke.

Baš to dokazuje, kako potrebno je dobiti zanesljive statistike glede nezaposlenosti, katerih sedaj, žal, ni na razpolago.

KRONANJE KRALJA KAROLA.

LONDON, Anglija, 18. decembra. Kronanje se bo vsekakor vršilo v Albi Juliji. Ta zadeva pa ni najna. Kronanje bo združeno z velikimi stroški in z ozirom na težak gospodarski položaj sedaj ni mogoče. O svojem razmerju do princeze Jelene je dal kralj Karol z licem moža, ki je prebolel svojo bolest, razumevanje, da smatra ločitve za definitivno.

NOV ATENTAT PRI GORICI

Agencija Stefani poroča, da so 1. decembra v bližini Murovice pri Gorici streljali iz avtomobil s puškami na avtomobil, v katerem se je vozilo šest carnikov. Finančni stražnik Cesare Rastelli je bil pri tem ubit. Oblasti so povzlele stroge ukrepe, da izsledijo napadalce. Zločinu pripisujejo politične značaj.

Havas poroča iz Rima: Italijanski listi izražajo povodom atentata na avtomobil s 6 italijanskimi carniki pri Gorici svojo nevoljo in zopet trdijo, da gre za terorističen akt. V zvezi z atentatom je bila izvršena aretacija več oseb. Našli in zaplenili so tudi večje količino orožja in municije v kraju Murovice.

Prva vest o napadu na finančne stražnike je bila lansirana tako, da se je v italijanski javnosti ustvarilo prepričanje, kakor da so napadaleci Slovenci. Komentarji fašističnega tiska so popolnoma identični s komentariji ob priliki prejšnjih sličnih dogodkov. V akciji je ne samo policija, marveč tudi fašistična milica, policijski psi in pokrajinski tajnik fašistične stranke v Gorici Avenati zopet osebno vodi preiskavo.

Fašistični tisk po starem običaju napoveduje, da bo preiskava odkrila napadalce, ki so brez dvoma člani "slovenske teroristične organizacije". To je trdil fašistični tisk tudi ob atentatu v Vrhpolju in pri vseh drugih sličnih incidentih, vendar pa krivci doslej v nobenem primeru niso bili izsledeni. Izgleda, da je to samo del velike fašistične akcije za italijanizacijo Julijske Krajine. Fašisti lahko na ta način vrše aretacije na debelo in vodijo preiskave, ki se nikdar ne zaključijo, a jim prožijo možnost, da se znebijo vseh njim neugodnih elementov, napolnijo ječe in deportirajo vsakogar, ki jim ni po godu.

O najnovešem napadu pri Murovici objavlja fašistični tisk obširna poročila. Listi soglasno ugotavljajo, da se je šest finančnih stražnikov zbralo v neki gostilni v Murovici, kjer so se zabavali do večera, narkar so se odpejli iz avtomobilom proti Gorici. Na potu so našli na zasled, odkoder so začeli neznanec streljati in pri tem ubiti finančnega stražnika Cesara Rastelli. Napadalec so nato pobeželi. "Piccolo" naglašja, da so se finančni stražniki držali junaško.

Eden izmed njih je takoj po prvem strelu dal glasno povelje za streljanje, kar je napadalec preplašilo, da so pobeželi, čeprav finančni stražniki niso imeli pri sebi ničkakega orožja. Tudi "Piccolo" kategorično trdi, da so napadaleci Slovenci, češ da v dolini Soče še vedno razvija svojo akcijo neka "slovenska teroristična banda".

"Piccolo" ne dvomi, da so atentatorji iz teh krajev, ker so napad dobro pripravili in nato izginili.

Preiskavo vodita šefa gorške policije Mōdesti in pokrajinski fašistični tajnik v Avenati. Milicniki so najprej zasedli gostilni, v kateri so se mudili finančni stražniki pred napadom. Gostilničarja in mnogo drugih ljudi so aretirali in odvabili v Gorico. "Piccolo" zatrjuje,

da je preiskava na dobrem potu in da bodo napadaleci kmalu pod ključem. V zvezi s tem hvali šefa gorške policije in poroča, da je po njegovi zaslugi uspelo priti na sled tudi vrhpoljskim atentatorjem na učitelja Sottosantia.

"Piccolo" zatrjuje, da je bil eden izmed teh atentatorjev že aretiran, dva pa da sta pobežela preko meje.

DRAGO MORALNO OGORČENJE

Umetniška družina slavne ruske pesalke Ane Pavlove je gostovala letos poleti v vzhodni Indiji. Na parniku je Pavlova nekega večera opazila, kako poljublja poljski plesalec Slawinski neko plesalko. Pavlova je dotično plesalko ozmerjala in ji prepovedala nastopati. Plesalka se je čutila razžaljeno in je Pavlovo tožila. Ker je prišlo do incidenta na angleškem parniku, se je obravnavala zadeva pred londonskim sodiščem. Poleg tega je prizadeta plesalka Angležinja.

Za konflikt med plesalkama je vladalo v angleški javnosti veliko zanimanje. Najbolj so se Angleži seveda zanimali za Pavlovo. Pred sodiščem je govorila ruski in tolmači se njene odgovore prevajali. Izjavila je, da je ravnala v interesu dobrega glasu umetniške družine. Ljudje radi vidijo v plesalkah pokvarjene ženske in zato morajo tem bolj paziti na svoj ugled. Plesalec jo je samo enkrat poljubil, pa še to samo zato, ker jo je zasnubil. Pavlova je spoznala, da bo objesena in zato je sama predlagala 200 šterlingov oddokladine in poravnavo sodnih stroškov. S tem je bila užaljena plesalka zadovoljna. Moralno ogročenje je veljalo slavno rusko pesalko nad tisoč dolarjev.

NOBEL JE ODKRIL DINAMIT

Švedski inženjer Alfred Nobel je zaslovel s svojo ustanovo, iz katere črpajo učenjaki in pisatelji največjo pobudo za svoje pisanosno delo. Težko je reči, ali je bil Nobel srečan ali nesrečen. Sam je trdil o sebi, da je nesrečen človek, ki nima rednine, ki ne pozna dobre volje in ki je večno bolan. V mladosti letih mu je ugrabila smrt dekleta, ki jo je vroče ljubil in tako je ostal zakrknjen stari samec, vnet samo za znanost in umetnost. Posebno rad je imel literarna dela. Lotil se je z vso novo studij in zapustil je nad 300 izumov, odnosno odkritij, med katerimi mu je prinesel dinamit svetovno slavo in ogromno bogastvo.

Velika presenečenje za javnost je bila Noblova oporoka. Vse svoje premoženje, ki je znašalo okrog dva milijona in pol, je zapustil v humanitarne namene, v prvi vrsti v podporo znanosti, literaturi in mirovnega prizadevanja. V ta namen je ustanovil posebne nagrade, ki se imenujejo po njem in dele vsako leto za najboljšo delo iz literature, fizike, kemije, medicine in mirovnega pokreta. Vsako leto dobi več učenjakov in literatov toliko denarja iz Noblove zapuščine, da so preskrbljeni za vse življenje. Tako si je postavil najlepši spomenik mož, ki je odkril dinamit, s katerim je uničilo človeštvo že mnogo življenj in ogromne množine gmetnih dobin.

PREZIDENTOVA BOŽIČNICA

Po stari navadi je priredil francoski prezident tudi letos v svoji palači božičnico za odličnjake pariskih šol. Navadno nastopijo gledališki in cirkuški umetniki. A letos so za spremembo predvajali zvočni film. Dehavel so spremenili Elizabeto sprejemnico v kinematografsko dvorano. Gospod prezident ni videl do zdaj nobenega zvočnega filma, premalo ima časa in prilik za razvedrilo. Rekel je delavcem, da se veseli na film prav tako kakor njegovi povabljeni.

BREIFLACNI FOUK.

BOARD OF EDUCATION nudi brezplačen pouk, ki se začne naučiti angleški in hobejo postati državljanji Združenih držav. Oglašuje se za poslušala v Ijanski beli št. 127 East 41. cesta v petek ajtraj od 10. do 12. ura št. 305, ali pa v ponovljeno in vrsto št. 2. do 5. ure vsake 10.

KNJIGE
VODNIKOVE DRUŽBE
za leto 1931
SO DOSPELE
Zbirka štirih zelo zanimivih knjig stane
\$1.35
KNJIGARNA
"GLAS NARODA"
216 W. 18th STREET
NEW YORK

ŽILAVOST SLOVANSKIH NARODOV
Predsednik centralnega statističnega urada v Rimu prof. Gini pripravlja za ameriške znanstvenike obširno razpravo o bodočnosti človeštva. Italijanski listi priobčujejo nekatere odstavke iz tega zanimivega dela. Iz točne statistike gibanja prebivalstva na zemljisklepa prof. Gini, da imajo med evropskimi narodi samo Slovani bodočnost. Slovanski narodi kažejo veliko žilavost in v njih je namopičene toliko ekspanzivne sile, da bodo baš oni v bodočnosti ena najmočnejših opor bele rase.

V Južni Ameriki kažejo veliko žilavost zlasti mešanici Špancev z drugimi narodi. Tudi njim pripada v razvoju človeštva važna vloga. Zelo žilavi in odporni so tudi vzhodnoazijski narodi, posebno Japonci. Že zdaj vidimo znake borbe med belo in žolto raso za vodilno vlogo na zemlji. Težko je reči, kdo bo zmagal. Če bo bela rasa tako nazadovala, kakor nazaduje zadnja leta, prevzame po mnenju italijanskega učenjaka vodilno vlogo na zemlji žolta rasa.

TRAGIČNA SMRT MLADE SUSAČKANJE.

Na Sušaku se je razširila vest o tragični smrti lepe Marije Helmanove na Reki. Popoldne je odšla Helmanova iz vile Whitehead proti mestu. Ko je hotela čez cesto na tramvaj, je privozil težak tovorni avto in jo zadel tako nesrečno, da je odletela s ceste. Zlomila si je več reber, zadobila je pa tudi težke notranje poškodbe. Še predno je prispel rešilni avto, je poškodbam podlegla.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

J. S., Reading, Pa. — Žal nam je, da nimamo takih priprav v tiskarni. Za tako priliko je najbolj primerno darilo — cekin.

SEZNAM KONCERTOV:
28. dec.: Radio-konzert WJAY, Cleveland, Ohio.
31. dec.: Lorain, Ohio.
Banovec Svetozar, Cleveland, Ohio, 933 E. 185. St.

Dopisi.

Akron, Ohio.
Cenjeno uredništvo Glas Naroda: Malokdaj vas nadlegujem z dopisi, in tudi sedaj nimam kaj posebnega v javnost dati, kot to, da so tudi pri nas slabi časi. Tukajšnje gumarne že nekaj časa prav slabo obratujejo, druge tukajšnje industrije pa še slabše. Solarna, v kateri sem tudi jaz zaposlen, še najbolj dela, pa tudi ne s palno paro. Seveda, bread line je tudi v Akronu kakor drugod. Kaj se tam deli, mi ni znano, vem le, da bogve koliko ne more biti, zato ker jih je preveč, kakor sem slišal od drugih.

Tempotom vam pošiljam naročnino, katere mi pade zadnjega tega meseca. Skoraj mi sedanje finančne razmere tega ne dopuščajo, ali brez Glas Naroda biti celo leto, mi ni bilo še težje, ker sem njegova naročnik že od leta 1898. Bil sem prva leta naročnik več slovenskih in hrvatskih časnikov da se prepričam, kateri se mi najbolj dopade. Glas Naroda mi je najbolj ugaljal ker se ni povlačeval iz ene stranke v drugo, temveč je vedno obdeloval stranke, eno ali drugo, ako se mu je dozdevalo potrebno.

Dosti rojakov je bilo, ki so prišli ob svoje prihruanke, pa bi jih bilo še več, ako ne bi vpoštevali njega odkritosrčnih svaril.

Želim vesele božične praznike in Novo leto vam cenjeni uredniki, vstevši Petra Zgaga, kakor tudi ostalim čitateljem Glas Naroda. Pa tudi mojim sorodnikom, prijateljem in seljakom Zijlanom, znanim in nepoznanim.

Jurič Mikulin iz Majšiča.

LJUBAVNA TRAGEDIJA

Te dni se je odigrala na avenue de l'Opera v Parizu pretresljiva ljubavna tragedija. Na tej najprometnejši pariški ulici se je pojavil velik avto, ki ga je šofiral lastnik sam, ravnatelj nekega pariškega kinematografa. Za njegovim hroton je sedela bivša njegova priležnica, 21 letna Rachel Mery. Nena doma je zgrabilta šoferja za vratnik in ga ustrelila v glavo z revolverjem, ki ga je bila vzela svojemu očetu. Šofer je bil takoj mrtev. Avtomobil je drvel nekaj časa križem krazem po ulici, napravil je velik lok in zavozil na hodnik, jer se je zaletel v bližnjo hišo in ustavil. Merika je hotela pobežniti pa so jo prijeli.

Na vprašanje, zakaj je svojega bivšega ljubčka ustrelila, je odgovorila, da bi jo bil sicer umoril on. Na policiji sploh ni hotela odgovorjati na vprašanja. Prosila je samo vode, da bi si umila okrvavljene roke. Gre za tragedijo ljubosumne in zavržene ljubice. Ravnatelj kinematografa je bil našel drugo priležnico in prva je sklenila o svetiti se mu. Hotela se je zastrupiti, pa je bila namesto strupa jedovo tinkturo, ki ni učinkovala. Svojeega bivšega ljubčka je izvabila na izprehod z avtomobilom, da bi ga mogla ustreliti. Izročilo so jo sodišču.

Peter Zgaga

Fantiček je vprašal očeta:
— Oče, kako nastane vojna?
— Hm, — je odvrnil oče, — sam ne vem, kako biti povedal. No, poskusil bom vseho. Mi živimo v Zdr. državah, kaj ne. Naša sosedna na Severu je Kanada. Med Združenimi državami in Kanado nastane spor....
— Združene države in Kanada nista v nikakem sporu. Boljših sosed si ne moreš misliti, kot so Združene države in Kanada, — se vmeša mati v pogovor.
— Saj ne rečem, — odvrne oče, — toda vzemimo, da bi se sprli....
— Pa se ne bosta — zatrjuje mati. — Ali hočeš, da ti pokažem rino na belem. Sinoči sem slišala na radio, danes sem čitala v časopisu.
— Ah, molči, kaj pa ti veš.
— Več kot ti. Saj imam brata v Kanadi. Ti nič ne veš, ker druga ne čitaš kot Zgaga. Nikar ne begaj otroka.
— Kdo pa bega otroka?
— Ti ga begaš in mene ježiš.
— Če ne boš takoj tiho, ti bom tako zagodel, da bi jih bilo vse življenje.
— Ti meni? O ti ubogi revež. Boga zahvali, da me imaš. Kje bi bil, če bi mene ne bilo.
— Salament, to je pa že preveč, — vzroji oče.
Tedad se pa vmeša v pogovor sinček in pravi:
— Oče, zdaj pa že vem, kako nastane vojna....
*
Učiteljica je rekla malemu šolarčku:
— Če bi bil že velik in bi imel tri tisoč dolarjev in bi hotel kupiti hišo za deset tisoč dolarjev, kaj bi ti manjkalo.
— Bogata nevesta, — je odvrnil fantek smeje.
*
Mussolini pravi, da je Amerika kriva, da se Italijanom slabo godi. Ne rečem, v gotovi meri je tudi Amerika nekoliko kriva, da se jim slabo godi. Kriva je zato, ker noče dati Lahom večmilijonskega posojila.
Dosti več kot Amerika, je pa kriv Mussolini, da se Lahom slabo godi.
*
Dva bogata bankirja sta šla po zelo bljudeni ulici. Naenkrat se približa prvemu mlad človek, se seže v žep in mu izmakne listnico. Drugi bankir opazi in reče: — Pazl, okradi so te!
— Kdo me je okradel?
— Tisti mlad fant, ki teče pred nama ti je listnico ukradel.
— Pusti ga, naj teče. Sicer pa v listnici nisem imel več kot pet dolarjev. Kar gre naj v božjem imenu. Nikdar ne smeva pozabiti, da sva tudi midva mlada in z malim začela.
*
Mladenec je rekel dekletu:
— Pravil so mi, da ste podedovali po materi dve hiši.
— Da, to je res, — je odvrnila mladenka.
— In nadalje so mi rekli, da boste podedovali po očetu veliko premoženje.
— Da, precej bom podedovala, — je odvrnila nekako v zadregi.
— Pa mi vseno ne verjamete, da vas imam rad? — je proseče poizvedoval.
*
Star bogatin je snubil osemnajstletno krasotico:
— Gospodična, po pravici vam povem, da sem star sedemdeset let in da sem skoro milijonar. Ali mislite, da sem prestar za vas?
Po kratkem premisleku je odvrnila:
— O, nikakor ne. Krepki ste še in zdravi in ste zame najmanj za kakih deset let premлади.
*
Solarček je pripovedoval:
— Naš učitelj je pa res čuden. Človek mu ne more in nemore ugoditi. Danes me je vprašal, koliko je polovica od petih. Ko sem mu rekel 2, mu je bilo premallo, ko sem mu rekel 3 mu je bilo pa preveč.
*
Vsak po svoje.
Te dni sem čital v čikaškem katoliškem glasilu sledeči dopis:
Chicago, Ill.
V torek ob 5. uri popoldne so v cerkvi sv. Stefana molitve za odpravo brezposelnosti. Vabimo vse fane, v prvi vrsti pa šolsko mladiino, da se udeležijo teh pobožnosti. Te molitve se bodo vršile vsak večer nadalje do božiča.
Rev. Anzelm Murn, župnik.

BLAZNIKOVE PRATIKE
za leto 1931
CENA 20 CENTOV

SLOVENSKO AMERIKANSKI KOLEDAR
za leto 1931
Letos je posebno zanimiv
CENA 50 CENTOV

KNJIGARNA "GLAS NARODA"
216 WEST 18 STREET
NEW YORK, N. Y.

DRUŠTVA
KI NAMERAVATE PRIREDITI
VESELICE,
ZABAVE

OGLAŠUJTE

"GLAS NARODA" ne čita samo vaše članstvo, pač pa vsi Slovenci v vaši okolici.

CENE ZA OGLASE SO ZMERNE

KRATKA DNEVNA ZGODBA

MIHAJL ZOŠČENKO:

PRELESTI KULTURE

Zmerom s e m simpatiziral s srednjimi smerni. Se celo tedaj ko so v epohi vojnega komunizma uvažali Nep, nisem temu prav nič ugovarjal. Če mora biti Nep, naj bo Nep. Morda bo tako bolje.

Vendar pa mi je bil tiste dni strašno temno pri srcu. Kakor da bi bil slutil nekatere velike izpremembe. In res, v času vojnega komunizma je bilo v pogledu odnošajev do kulture in civilizacije vse mnogo bolj svobodno. Tako se v gledališču, recimo, ni bilo treba slačiti; sedel si lahko, v čimer si prišel. To je bil uspeh!

Problem kulture, to je res pasji problem, posebno zastran tega slačenja v gledališču je vse bolj vidno lepše in elegantneje. Toda kar je lepo v burzujskih državah, to je pri nas časih narobe.

Sodrug Loktjev in njegova dama Njua Košeljkova sta me te dni srečala na ulici. Izprehajal sem se ali pa sem si morebiti šel zmočiti grlo, ne pomnim več.

Srečata me in pričetna nagovarjati: — Grlo vam ne bo ušlo, Vasilij Mitrofanovič. Grlo je zmerom pri vas, zmerom si ga lahko osvežite. Pojdimo danes rajši v gledališče. "Grjelka" je na sporedu.

Z eno besedo, pogovorila sta me, da sem šel v gledališče in v kulturnem krogu prebil večer. Prišli smo v gledališče. Vzeli smo vstopnice, tiste, ki so po rubej trideset. Ze smo šli po stopnicah, ko nas mahoma pokličejo nazaj in ukažejo, da se moramo sesti.

Srečata me in pričetna nagovarjati: — Grlo vam ne bo ušlo, Vasilij Mitrofanovič. Grlo je zmerom pri vas, zmerom si ga lahko osvežite. Pojdimo danes rajši v gledališče. "Grjelka" je na sporedu.

Kaj sem mogoče vedel, da grem v gledališče? To ste pametni! Kako pa morete sploh soditi o tem, kolikokrat oblačim sukniče in če ga mogoče ne hranim doma? Pričeli smo premišljevat, kaj bi storili. Loktjev pravi: — Vesta kaj? Vasilij Mitrofanovič, jaz ti dam svoj telovnik. Obleči ga in hodi v njem, kakor da bi ti bilo v sukniču prevroče.

— Oh, — pravi, — mati božja, saj danes sploh nimam telovnika. Čakaj, dam ti ovratnico, malo bolj bo vendarle. Zaveži si jo in hodi, kakor da ti je vroče.

Gospodična pravi: — Ne, jaz rajši grem domov. — Tam bom vsaj lahko nekoliko mirnejša. Tu ti je en kavalir skoraj v spodnjih hlačah, drugi pa ima ovratnico namestu sukniča. Vasilij Mitrofanovič, prosite, naj vas pustijo v sukniču noter.

Prosimo in prosimo, kažemo članske izkaznice, toda nič, nikakor me nečejo spustiti. — Saj nisimo v devetnajstem letu (1917—1921, doba ruske državljanske vojne in vojnega komunizma), da bi sedeli v sukničah, — pravijo.

— Nič ne bo, — pravim. — Izgleda, da bo treba mahnti domov. Ko pa pomislim, da sem plačal rubej trideset, kar ne morem oditi, noče same nočejo k izhodu. — Veš kaj? Odpni si naramnice naj jih gospodična nese namestu torbice. Sam pa delaj, kakor da je to tvoja poletna apaška srajca, in ti je v njej, skratka, ves čas vroče.

Gospodična pravi: — Kakor hočete, toda naramnic jaz ne bom nosila. Ne hodim zato v gledališče, da bi prenašala v rokavh moške predmete. Vasilij Mitrofanovič naj jih kar sam nosi, ali pa naj si jih vtakne v žep. Slačem sukničo in stojim v srajci kakor pasji sin.

In že precej hladno je. Ves se tresem in kar zobje mi sklepetajo. Ljudje pa stojijo okoli in gledajo. Gospodična me priganja: — Zasukajte se hitreje, saj nas že vsi gledajo. Za boga, jaz grem rajši domov.

Jaz pa tudi ne morem kar tako hitro odpeti. Zebe me, da koma; pregrabim prste, kako naj neki hitro odpnem? Z rokami maham, kakor pri telovadbi. Potem smo stvar končno vendar uredili in sedli na prostore. Prvo dejanje mineva dobro. Samo zebe me in ves čas moram telovaditi.

Med odmorom pa moji zadnji so: — Kaj sem mogoče vedel, da grem v gledališče? To ste pametni! Kako pa morete sploh soditi o tem, kolikokrat oblačim sukniče in če ga mogoče ne hranim doma? Pričeli smo premišljevat, kaj bi storili. Loktjev pravi: — Vesta kaj? Vasilij Mitrofanovič, jaz ti dam svoj telovnik. Obleči ga in hodi v njem, kakor da bi ti bilo v sukniču prevroče.

TEŽKA GOSPODARSKA KRIZA V ITALIJI

Ze neka let se od časa do časa čujejo glasovi o gospodarskih težavah v Italiji, ki pa jih je italijanski tisk doslej vedno znova skušal demantirati. Evropska javnost dolgo ni našla prave orientacije in ni vedela, koliko je resnice na različnih nasprotujočih si trditvah. Zato so vzdudili tem večjo pozornost najnoveji finančni ukrepi italijanske vlade glede 12—35 odstotnega znižanja plač državnim in avtonomnim uradnikom. Po uradni objavi Agencije Stefani je italijanski ministrski svet ugotovil, da znaša v prvih štirih mesecih tek leta deficit italijanskih državnih financ že 729 milijonov lir. Ta deficit pa se je v poznejših mesecih še povečal. Ker italijanska vlada davčnih bremen noče (in tudi ne more) zvišati, je bila primorana zateči se k znižanju plač. To znižanje utemeljuje s splošnim padcem cen in zahteva istočasno tudi odgovarjajoče znižanje vseh meril in plač v privatnem gospodarstvu, kakor tudi detajlnih cen v trgovinah. Italijanski listi tolažijo državne namerave s tem, da bodo po izvedbi akcije za splošno znižanje plač in cen realni dohodki državnih nemeščencev enaki dosedanjim.

Kakor je padoba, je gospodarska kriza v Italiji dosegla kulminacijsko točko. Izvoz je letos nasprotno letak slabim rezultatom lanskega leta padel za 20%, poslovanje v industriji pa se dalje krči, kar povzroča naraščanje brezposelnosti. Ugledni francoski list Journee Industrielle je nedavno objavil uradno statistiko o številu brezposelnih delavcev v Italiji, ki se je v teku oktobra povečalo za 50.866 na 445.496 (lani v oktobra 297.332). Imenovani list je istočasno dodal, da je v tej statistiki upoštevan le del brezposelnih delavcev, ki jih je v Italiji dejansko že okrog 2 milijona. Pa tudi ne popolna uradna statistika ugotavlja, da je letos brezposelnost za 50% večja nego lani ob tem času. Imenovani francoski list se poudarja, da bi bila brezposelnost v Italiji še znatno večja, ko ne bi bilo zadnje mesece zaposlenih na tisoče delavcev pri številnih javnih delih v pokrajinah, ki so bile porušene po potresih. Glede na silno naraščanje brezposelnosti je italijanska vlada povsem spremenila svojo politiko glede izseljevanja. Docim so državni varnostni organi še lani ločili ob mejah delavce, ki so se hoteli izseliti, da najdejo zaposlitev v tuzemstvu, dobi danes vsak delavec, ki ima možnost zaslužka v tuzemstvu potni list.

Nazadovanje trgovskega poslovanja je v zadnjem času povzročilo nov val konkurzov. Ze lani je bilo mesečno zabeleženih skoro 1000 konkurzov, v septembru t. l. pa je število konkurzov doseglo rekord s 1785. Italijanski listi, ki izhajajo v Parizu, ugotavljajo pri tej priliki, da je bilo v vsem letu 1920 polovico manj konkurzov kakor letos sarno v oktobru. Pri tem pa je treba še upoštevati, da so v zadnjem času propadle številne stare in velike tvrdke. Le mimogrede naj tu spomnimo ogromni polom Guatinovega industrijskega in bančnega koncerna, ki je bil tako usodepoln, da je celo spodnesel doteraj skrupna tla francoskemu finančniku Oustricu in je tako sprožil vrsto bananih polomov v Franciji, s katerimi se sedaj bavi vsa francoska javnost.

Teško je po krizi prizadeta tudi Julijska Krajina. Promet Trsta stalno nazaduje in s tem tudi tržaško gospodarstvo. Zato se ni čuditi, če je prav te dni najavila svojo insolvenco tržaško Banca della Venezia Giulia z obveznostmi od 70 milijonov lir in da je propadla tudi banka Credito Polesano v Rovinju in Istri. Sedanje gospodarske razmere so v Italiji zares težke. Gospodarski krogi zasledujejo s pozornostjo in skrbjo potek te gospodarske krize, kajti vsako poslabšanje gospodarskega stanja v Italiji mora neugodno vplivati na jugoslovinske odnose s Italijo, ki so zelo obsežni, saj je Italija med vsemi jugoslovenskimi državami na prvem mestu.

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko. Kdor je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je poučen o potnih listih, prtljaji in raznih drugih stvareh. Vsled naše dolgotrajne izkušnje vam mi zamoremo dati najboljše pojasnila in priporočamo vedno le prvovrstne brozurnike.

Tudi nedržavljeni zamorejo potovati v stari kraj na obisk, toda preskrbeti si morajo dovoljenje za povrnitev (Return Permit) iz Washingtona, ki je veljaven za eno leto brez permita je sedaj nemogoče priti nazaj tudi v teku 6. meseca in isti se ne pošiljajo več v stari kraj, ampak ga mora vsak prosilec osebno dvigniti pred odpotovanjem v stari kraj. Prošnja za permit se mora vložiti najmanj eden mesec pred nameravanim odpotovanjem in oni, ki potujejo preko New Yorka je najbolje, da v prošnji označijo naj se jim pošlje na Barge Office, New York, N. Y.

KAKO DOBITI SVOJCE IZ STAREGA KRAJA. Glasom nove ameriške priseljenske postave, ki je stopila v veljavo s prvim julijem, znaša jugoslovenska kvota 945 priseljencev letno, a kvotalni višini se izdajajo samo onim prosilcem, ki imajo prednost v kvoti in ti so: Starši ameriških državljanov, moške ameriških državljanov, ki so se po 1. juniju 1928. leta poročili; zene in neporočani otroci upod 18. leta poljedelcev. Ti se opravili do prve polovice kvote. Do druge polovice pa se opravili čene in neporočani otroci upod 21. leta onih nedržavljanov, ki so bili postavne priseljenci v to državo na stalno bivanje.

Za vas pojasnila se obračate na poznane in neznanje. SAKSER STATE BANK 82 CORTLANDT STREET NEW YORK, N. Y. posluje vsak delavnik od 8.30 dop. do 6. popoldne. Za večjo udobnost svojih klientov, vsak ponedeljek do 7. ure zvečer.

Naj bo vesel Božič

Iz dolge vrste preteklih let v bančnem slovanju, pridobili smo izkušnjo, ki nas uči, da dobrobrčnost naših rojakinj in rojakov tudi v slabih časih ne pozna meje za dobra dela.

Na podlagi te izkušnje smo uverjeni, da se boste tudi letos spominjali svojih dragih v stari domovini, z večjem ali manjšim denarnim darilom za Božične Praznike.

Z najboljšimi zvezami, smo popolnoma pripravljene za točno izvršitev vseh naročil, vendar prosimo ne odlašati s pošiljati, da nam bo mogoče nakazane zneske dostaviti obdarovancem pravočasno.

Sakser State Bank 82 Cortlandt Street New York, N. Y.

KRALJ TREH KRALJEV UMIRA

Husein Ibn Ali, oče treh kraljev, ki je bil nekdo sam vladar, se bori v mali hišici na otoku Cypru s smrtjo. Ze pet let živi tu osamljen v izgnanstvu in skoraj bi lahko rekli, če je prav te dni najavila svojo insolvenco tržaško Banca della Venezia Giulia z obveznostmi od 70 milijonov lir in da je propadla tudi banka Credito Polesano v Rovinju in Istri. Sedanje gospodarske razmere so v Italiji zares težke. Gospodarski krogi zasledujejo s pozornostjo in skrbjo potek te gospodarske krize, kajti vsako poslabšanje gospodarskega stanja v Italiji mora neugodno vplivati na jugoslovinske odnose s Italijo, ki so zelo obsežni, saj je Italija med vsemi jugoslovenskimi državami na prvem mestu.

Leta 1924 so ga proglasili Arabci za kalifa, toda poglavar Vahabov Ibn Saud ga je kmalu prisilil odstopiti. Umaknil se je svojemu sinu Aliju, toda Ibn Saud je odstranil tudi njega. Husein, ki se je nazival kralj Arabije in ki se zdaj nastopa kot tak, ni nikoli odpuštil Angliji, da ni držala obljube. Kot vladar je pokazal mnogo razumevanja za napredek. V svoji palači je imel celo telefon, ki je bil instaliran tako, da so bili izključeni vsi drugi aparati takoj, čim je dvignil slušalko. Tako nihče ni mogel poslušati njegovih pogovorov. Njegova sinova Faisal in emir Abdula sta odletela v Aleksandrijo letalom, do otoka Cypra sta se pa pridružil zaveznikom proti ob-

Table with 2 columns: Title and Price. Includes items like 'Hudi časi, Blage duše, veselogra', '2. zv. Otročje igre v pesenah', 'Ljubljanske slike, Hišni listnik', etc.

KNJIGARNA "GLAS NARODA" 216 West 18th Street New York, N. Y.

RAZNE POVESTI in ROMANI:

Table with 2 columns: Title and Price. Includes items like 'Ana Karenina (Tolstoj)', 'Amerika, povsed četr, doma', 'Agitator (Kersnik) broš', etc.

Mali Oglasi imajo velik uspeh. Prepričajte se!

SAKSER STATE BANK 82 CORTLANDT STREET NEW YORK, N. Y. posluje vsak delavnik od 8.30 dop. do 6. popoldne.

Carovniško zlato.

ROMAN IZ ŽIVLJENJA.
Za Glas Naroda priredil G. P.

38 (Nadaljevanje.)

Skrbela bo, da ne bo mati še nadalje zašla na stranpot, na katero je stopila.

Tukaj na ne more še nadalje ostati! Kako pa naj uredi vse to ter se zмени z materjo? Mučen prizor bo to in bala se ga je neskončno. Za enkrat pa ni bilo mogoče drugače.

Kako dobro je razumela sedaj obnašanje njenega starega očeta ter njegovo skrb, naj nikdar ne lzye, da je njena mati še živa! On in Goetz sta ji hotela prikriti resnico toliko časa, dokler je bilo mogoče! Kako skrbno je bila varovana! Zdaj pa je bila sama!

Herbert ji ni mogel pomagati in njena edina zaupnica, je bila stara ženica.

Bolela jo je glava. Stepe sobe so navidez počivale na njej. Hrepelna je po svobodi.

Ježa bo prava uteta zanj. Pogledala je na uro. Pred eno uro ne bosta vstala niti teta, niti Herbert.

Premišljala je še nekaj časa.

Nato pa je poslala strežkinjo k gospej Volgemut. Medtem je varno zaklenila dokumente.

Ko je Jeta vstopila, ji je šla Juta nasproti ter jo prišla za roko: — Draga Volgemut, prositi vas moram zopet pomoči. Imam vzroke, da se danes ne sestanem s svojo materjo ter želim svežega zraka. Vsled tega hočem odjati zdaj, ko gospa še spi. Jaz bom šla v v Schonrode ter ostala tam do jutri zvečer. Na vsak način pa bodite brez skrbi, če me pridem domov.

Obkle bom vzela s seboj. Mati in moj ženin ne bosta v skrbeh, če bosta izvedela, kje se nahajam.

— Tako, draga kontesa, vse se bo zgodilo kot ukazujete!

— Dobro. Pošljite služkinjo, da se preoblečem ter skrbite, da bodo pripeljali konja osedlanega v park! Tam ga bom zasedla, da ne bodo ljudje prehitro opazili mojega odhoda.

— Vse bom izvršila v vašo popolno zadovoljnost, kontesta, vendar pa bi si rada dovolila še eno vprašanje: — Ali smem poslati po gosпода Goetzja Gerlachhausena? Zdaj boste zelo nujno potrebovali prijatelja. On mi je rekel sam, da bo takoj prišel, kakor hitro ga bo poklicala kontesa.

Juta pa je žalostno zmajala z glavo.

— Ne, draga gospa Volgemut. Vi mislite, dobro, to vem, a moram si sama pomagati!

Juta je vzdihnila, ko je jahala skozi park. Ob sedlu je imela vse, kar je potrebovala za noč.

Bila je trdno odločena, da se pred jutrišnjim dnem ne vrne v Ravenau. Kastelan bo skrbel za potrebno prenočišče.

Ker sva bila mati in Herbert večerj v Schonrode, se ji ni bilo treba bati, da bi se danes zopet vrnila tjakaj.

Ni namreč vedela, da sta za danes tudi nameravala vprizoriti vožnjo v Schonrode.

V svoji sobi ne mogla Juta vztrajati do jutri. Vsled tega je sklenila razvedriti svoje misli.

V Schonrode ni bilo videti nikogar razven kastelana ter njegove žene. Ljudje so se nahajali z upraviteljem vred na polju in par ljudi v gradu je bilo zaposlenih v oddaljenih sobah.

Juta je izročila svojega konja kastelanu ter sporočila kastelanki, da namerava ostati do jutri v Schonrode.

Ta je bila zelo začudena ter je takoj hotela pripraviti vse mogoče stvari. Juta pa je odklonila.

— Treba je najti le prenočišče zame. Zankrat mi preskrbite čašo mleka ter prigrizek. Šla bom v sobo v stolpu, raz katerega je tako lep razgled. Prinesite mi tjakaj tudi prigrizek!

— Kot ukazuje gospodična!

— Še eno. Drago bi mi bilo, da bi ljudje ne izvedeli ničesar, da se mudim tukaj, da ne poročajo takoj v Ravenau. Ali razumete?

Kastelanka očividno ni razumela ničesar.

Kastelan, ki je prišel iz hleva, kjer je spravil konja na varno, pa je bil bolj pameten.

— Kontesa želi ostati tukaj tajno? — je vprašal tako, kot da razume vso stvar.

Juta je priklimala.

— Tako je. Rada bi bila povsem nemotena!

Nato se je mapičila v sobo v stolpu.

Bila je precej velika dvorana, katere so se držali prizidki stolpa. Juta je več kot eno uro uživala krasen razgled.

Nato pa se je spustila trudna v naslonjajo ter zaprla oči. Ko je kastelanka prinesla mleko, jo je prosila, naj ji prinese gorko odejo.

Bilo je hladno v majhni sobi in vsled nervozne napetosti je dvakrat bolj občutila vsak mraz.

Zavita v gorko odejo, je sedela cele ure ter razmišljala o svojem bednem položaju.

Kaj storiti, kaj storiti?

Prišla ni do nobenega sklepa.

Preživela je ure brezupne zapuščenosti.

Nato je slišala prihajati hitre korake.

Takoj nato je stal kastelan pred njo:

— Kontesa, ravno prihaja ravenauška ekvipaža iz gozda. V nji sedi gospa mati ter gospod Sonfeld!

— Dovolil si bom vprašati, kako se moramo obnašati?

Juta je skočila kvišku kot preganjana žival. Kot prestrašena divjacija je zrla na kastelana.

— Jaz ju nočem srečati. Pravzaprav ne morem. Ne smeta vedeti, da se mudim tukaj, — na noben način. Vendar ne bosta prišla noter?

— Tega ne verujem. Gospa si je že večerj ogledala vse sobe, ker je treba marsikaj nadomestiti.

Juta se je boječe ozirala po skrivališču.

— Kje bi me mogli skriti? Prosim, pomagajte mi!

Kastelan se je ozrl naokrog. Danilo se je v njegovih duši, da je morala "lepa Gvendelina" zopet napraviti kako nesrečo.

Takoj je sklenil pomagati mladi gospodinjji. Prosil jo je, naj mu sledi.

V veliki dvorani je potisnil na stran visoko ogledalo, ki je skrivalo miren kotichek v steni.

— Če se hoče kontesa poslužiti tega skrivališča...

— Da, hitro!

Kastelan je postavil v prostor stol ter ogrnil svoji gospodinjji odpadli plašč krog ramen.

Previdno je položil v skrivališče tudi njen klobuk, rokavice ter jahalno palico ter potisnil ogledalo zopet k steni.

— Skrijte tudi mojega konja, — mu je zaklicala Juta.

— To se bo zgodilo, kontesa, — je odvrnil. — Kakor hitro bo gospa proč, bom sporočil kontesi!

Juta se je zahvalila s par naglimi besedami ter ga prosila, naj vzame seboj tudi prigrizek, da se ne izda.

(Dalje prihodnjé.)

JOŠIP VANDOT:

V ZAGORSKI SVETI NOČI

Da sta se skregala in stepla, ni bilo nič čudnega, a da sta se skregala popoldne pred svetim večerom, je bilo pa res čudno in grdo. Zvonovi so pritrkavali doli na fari svetemu dnevu, da se jih je slišalo po vsej zagorski dolinici in celo po snežnikih, ki so bili na debelo posuti s snegom. Klemen in Orenc sta se pa smučala s tovariši po strmih bregu, vzpenjajočem se visoko po gori kraj vasi. In se je zgodilo, da sta bila nerodna in sta trčila šredi klanca z vso silo drug ob drugega. Bregu. Šele globoko doli sta se ustabilila in sta bila razprskana in vsa zasnežena.

Klemen je zapihal od jeze in se vrgel naravnost na tovariša. Orenc se je zapletel s smučmi v krhki sneg in se ni mogel braniti. Zato ga je Klemen prav lahko pretepel po svoji volji. Ker je Orenca mrzil in sovražil že dolgo časa, ga je pretepel z največjim veseljem. Vrgel ga je ob tla, potegnil ga s noge smučko, pomendral jo, da se je prelomila in se Orenc ne bo mogel vso zimo smučati, in je še enkrat udaril tovariša, da se je Orenca kri pocedila iz nosa. Potem se je obrnil in zdrvel na lahkih smučeh proti vasi. Da se je krhki sneg pretepel okrog njega.

Orenc je vstal, obrisal si z rokavom krvavi nos in je gledal od vseh strani svojo polomljeno smučko. A naj jo je gledal od vseh strani, smučka je bila polomljena in za nobeno rabo več. Najrajši bi bil zajokal, a ga je bilo sram, ker Orenc ni bil navajen, da bi se jokal. A vendar ga je bilo sram, da ga je Klemen pretepel pred samim svetim večerom, in gorka jeza se mu je dvignila iz srca. Skrčil je pest in zagrozil z njo za bežečim Klemenom, ki se bil že ustavil doli pod klancem in se mu smejal škodoželjno.

Orenc ja zadel na ramo polomljeno smučko in se je drsal počasi proti domu. Tam pa se je vsedel za peč in je prav do večera premišljal, kako na se masčuje nad Klemenom in ga pretepe še huje kot je Klemen njega. Še mar mu ni bilo jaslice, ki so zagorele v rdeči svetlobi, ker je oče v hlevu nažgal drobo lučko; še mar mu ni bilo, da so se pričeli domači pripravljati k polnočnici. Klemena mora preteptati in mu razbiti obe smučki, da se tudi on ne bo postavil po bregu in se kosal s tovariši. O, tudi Orenc ima trde pesti in ne bi ga bil Klemen danes tako sramotno nabil, če bi se Orenc ne bil zapletel v sneg in se ni mogel braniti. In Klemen bo videl že jutri, kako se zna Orenc masčevati. Že jutri, pa naj je jutri sam sveti dan.

Oče se je obregnil nad njim, ker Orenc še ni bil prav nič pripravljen za polnočnico, a so bili drugi že vsi praznično oblečeni in so že odhajali iz doma. Orenc je planil s klopi in se je pričel z vso naglico oblačiti. A še preden se je napravil, so bili odšli že vsi domači in Orenc je moral sam na pot, dasi mu ni bilo nič kaj všeč, ker je bila pot samotna in je bilo do fare uro daleč.

Zvezde so gorele po nebu gosto in čisto, s severa je vel mrzel veter in globoka tišina je ležala po vsem zagorskem svetu. Orenc je hitel na vso moč po spolzki poti, da bi došel domače ali pa koga od sosedov, ker mu ni bilo nič kaj prav, da je sam sredi svete noči. Daleč doli je krenil na komaj izgaženo bližnjico in je bil prepričan, da na tej poti gotovo dohiti, če ne prehiti domačih, ki so šli po glavni poti. A bližnjica je bila ledena in se je skušala strmo, strmo proti dolini. Previdno se je Orenc plazil po strmini, ker je bilo toliko temno, da je videl korak predse. Že je prehodil zadnje nevarno mesto, kar zašliši tik pod sabo glasno stokanje. Orenc se ustavi in posluša. V prvem hipu se mi zardi, da nemara tod strša; a takoj se spomni propovedovanja, da strahovi v sveti noči ne smejo strašiti.

Pogumno se požene naprej in že zagleda pred sabo nekaj črnega, ki je ležalo na tleh in mlo stokalo, in Orenc je vedel, da je to človek, ki se je ponesrečil na nevarni stezi.

— Kdo si? — povpraša in obstoji. — Čemu ležiš na snegu in ne greš k polnočnici?

— Klemen sem. Tražnikov Klemen, — zajeci človek. — Padel sem po strmini in noga me boli, da ne morem vstati... Ti si, Orenc! O, da, pomagaj mi, da ne zmrznem in ne umrem...

— Oh, glejte! Pa si ti, Klemen? — se zavzema Orenc. — In sem že ml-

je sopol na vso moč. A glej — že se je zasvetila pred njim cesta in nedeleč tam so zagorela rdeča okenc samotne hiše, stoječe kraj ceste. Tisti hip so se na fari oglašili polnočni zvonovi in vsa zagorska dolinica je glasno zapela za njimi.

— No, polnočno sem zamudil, zamudil zaradi Klemena, ki me je nabil in sem ga hotel jaz jutri nabiti, — je zagodrnjal Orenc. Z zadnjimi spehanimi močmi je drsal proti hiši in brez besede položil ranjenca na postelj. Samo star ded je sedel za mizo in ves začuden gledal na Orenca in Klemena. A Orenc je odšel molče iz hiše, a naglo je hitel po cesti, da bi ujel vsaj konec polnočnice. A bil je prepozno in je srečal ljudi, ki so se že vračali iz cerkve. Povedal jim je o Klemenovi nesreči in so poklicali zdravnika, da je napravil, kar je bilo treba.

Drugi dan so prepeljali Klemena domov. Ležal je v veliki izbi na postelji in se dolgočasil. Proti večdu si je zaželel Orenca in so poslali ponj. Orenc je prišel skoro nered in se je vsedel kraj postelje. Klemen ga je dolgo gledal, potem pa je rekel:

— Nogo sem si zlomil na strmini in ti si me rešil, da nisem zmrznil. Nikoli več se ne bom smučal in zato naj bodo moje smučki tvoje. In tudi najlepšega pastirca si lahko izbereš tam z jaslic. Tvoj maj bo. In pozabi, da sem te večer nabil.

Orenc se je posmejil in odvrnil:

— Kar pusti! Že snoči sem popozabil, da te moram preteptati, več še snoči. Saj nisem tak. Tudi tvojih smučki ne maram. Le imej jih. Saj jih boš še rabil. No, pastirca se pa ne branim, ker mi ga ponujaš. Veš, tistega vzamem, ki ima dolgo in si vo brado in nosi koničasto kučmo na glavi.

In Orenc je res vzel tistega pa-

23. decembra: Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg	17. januarja: Aquitania, Cherbourg, Hamburg
24. decembra: America, Cherbourg, Hamburg Paris, Havre	21. januarja: Bremen, Cherbourg, Bremen George Washington, Cherbourg, Hamburg Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg
26. decembra: Milwaukee, Cherbourg, Hamburg	23. januarja: Pennland, Cherbourg, Antwerpen
27. decembra: Leviathan, Cherbourg Olympic, (Jugoslovanski iz'et)	28. januarja: Rochambeau, Havre
31. decembra: President Harding, Cherbourg, Hamburg	29. januarja: Europa, Cherbourg, Bremen
1. januarja: Mauretania, Cherbourg Bremen, Cherbourg, Bremen De Grasse, Havre Cleveland, Cherbourg, Hamburg	30. januarja: Majestic, Cherbourg Milwaukee, Cherbourg, Bremen
6. januarja: New Amsterdam, Boulogne Sur Mer, Rotterdam	3. februarja: De Grasse, Havre Roma, Napoli, Genova
7. januarja: Deutschland, Cherbourg, Hamburg	4. februarja: President Roosevelt, Cherbourg, Hamburg Deutschland, Cherbourg, Hamburg
9. januarja: Santonia, Trst	6. februarja: De de France, Havre
10. januarja: Majestic, Cherbourg America, Cherbourg, Hamburg	7. februarja: Aquitania, Cherbourg
12. januarja: Europa, Cherbourg, Bremen	9. februarja: Bremen, Cherbourg, Bremen
14. januarja: Augustus, Napoli, Genova Leviathan, Cherbourg	11. februarja: America, Cherbourg, Hamburg New York, Cherbourg, Hamburg
15. januarja: Stuttgart, Cherbourg, Bremen	12. februarja: Sulligart, Cherbourg, Bremen
16. januarja: Paris, Havre St. Louis, Cherbourg, Hamburg	16. februarja: Europa, Cherbourg, Bremen
	17. februarja: Lafayette, Havre Augustus, Napoli, Genova
	18. februarja: President Harding, Cherbourg, Hamburg Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg
	19. februarja: Berlin, Boulogne Sur Mer, Bremen Santonia, Trst
	20. februarja: Paris, Havre Olympic, Cherbourg
	24. februarja: New Amsterdam, Boulogne Sur Mer, Rotterdam
	25. februarja: Bremen, Cherbourg, Bremen George Washington, Cherbourg, Hamburg
	26. februarja: Bremen, Cherbourg, Bremen
	27. februarja: De de France, Havre St. Louis, Cherbourg, Hamburg
	28. februarja: Aquitania, Cherbourg

MODERNI NAMIZNI GLOBUS TA LEPO NAPRAVLJEN GLOBUS

vam koristi pri čitanju časopisov in knjig, poda vam bolj živahno in enotno sliko dežel, o katerih slišite, pomaga otrokom pri učenju, razvija njihovo znanje o svetu, na katerem živimo, poveča zanimanje za zrakoplovne polete, potovanja in ekspedicije.

kaže v pravem razmerju vodovje in suho zemjo, na njem so vse izpremembe, ki so posledica zadnjih razkritij. Ta globus bo odgovoril na vsako zemljepisno vprašanje, bodisi odraslim, bodisi učenci se mladini. S tem globusom vam je pri rokah svet vzgoje in zabave.

V premeru meri globus 6 inčev
Visok je 10 inčev

KRASNO
BARVAN
TRPEŽNO IZDELAN
MODERN
VZOREG

POTREBEN V
VSAKEM DOMU
ŠOLI ali PISARNI

Prednosti globusa

Ta lepo izdelan globus kaže v finih pestrih barvah dežele in vodovje, morske toke, smeri ladij, mednarodno dnevno črto itd. Zemljevid je tiskan v živih barvah, je na lepem stojalu in je ves polakan s prvotnim lakom. Globus je iz posebne snovi, ki se ne da razbiti ter je bolj trpežna kot katerakoli snov, ki se jo uporablja za globuse te velikosti. Stojalo je iz takozvane "art moderne" kovine v kristalni izdelavi ter jako lepo. Na severnem tečaju je kovinsko kazalo, s katerim lahko določite dneveni čas v kateremkoli delu sveta. To je edini globus te velikosti s tako pripravo.

KRASEN-PREDMET, KI JE KULTURNE VREDNOSTI ZA VSAK DOM

Moderni namizni globus je vreden vsakega doma in vsake pisarne. Vasi prijatelji ga bodo občudovali, vi in člani vaše družine se boste dosti naučili iz njega.

Cena s poštnino vred \$2.50

ONI, KI IMAJO PLAČANO NAROČNINO za GLAS NARODA \$1.75
OZIROMA SE NA GLAS NARODA NAROČE, GA DOBE ZA

GLAS NARODA 216 West 18th Street
New York, N. Y.

6 DNI PREKO OCEANA

Najkrajša in najbolj ugodna pot za potovanje na ogromnih parnikih:

PARIS	24. dec.	16. jan.
	(4 P. M.)	(6 P. M.)
De de France	6. feb.	27. feb.
	(7 P. M.)	(4 P. M.)

Najkrajša pot po železnici. Vsakdo je v posebni kabini z vsemi modernimi udobnostmi. — Pijača in slavna francoska kuhinja. Izredno nizke cene.

Vprašajte kateregakoli pooblaščenega agenta ali

FRENCH LINE
19 STATE STREET
NEW YORK, N. Y.

V JUGOSLAVIJO
PREKO HAMBURGA

z znanimi, hitrimi parniki
HAMBURG NEW YORK DEUTSCHLAND ALBERT BALLIN

Redna tedenska odplutja.
ZMERNE CENE

Pripravne železniške zveze z vsemi deli Jugoslavije.

Tudi odplutja znanih kabinskih parnikov:
ST. LOUIS, MILWAUKEE, CLEVELAND

S'avnna kuhinja in neprekosljiva služba v vsah razredih.

Za navodila vprašajte kateregakoli lokalnega zastopnika ali

HAMBURG-AMERICAN LINE
39 BROADWAY, NEW YORK

POZIVI!

Vsi naročniki katerim je, oziroma bo v kratkem, pošla naročnina za list, so naprošeni, da jo po možnosti čimprej obnovijo. — Uprava lista.